

fiskevattenägarna

Sveriges fiskevattenägareförbund

REMISSYTTRANDE

2024-10-30

Ert datum 2024-08-03

Jussi Kähäri

baltic.aquaculture@gmail.com

Samrådssvar avseende samrådsunderlag med anledning av etableringsplanerna av en fiskodling i Storsjön, Rödöns Vejmon.

Sveriges Fiskevattenägareförbund har tagit del av samrådsunderlaget avseende Storsjö Aqua KB planer på en nyetablering av fiskodling i Storsjön, Rödöns Vejmon.

Sammanfattning

På det hela taget tycker vi att det är ett genomarbetat samrådsunderlag där allt från fiskodlingspotential till miljöbedömning belyses. Vi har i sak inget emot fiskodlingar då de tillför ett för landsbygden ofta behövt tillskott av arbetskraft samt kan vara en livsmedelsproduktion som sker hållbart och nära slutanvändaren och då med ringa miljöpåverkan gällande transporter etcetera

Dock anser Sveriges Fiskevattenägareförbund att de negativa riskerna med en fiskodling likt denna med öppna kassar i naturvatten med vilda fiskbestånd vida överväger de eventuellt positiva effekter den skulle kunna tänka sig ha på miljön och den biologiska mångfalden (fiskodlingarnas miljöeffekter i Sverige är fortsatt omdebatterade och inte tillfredsställande klarlagda). Vi **motsätter oss** därför anläggandet av en fiskodling i Storsjön med hänsyn tagen till att skydda våra bestånd av vild fisk, vår miljö och våra medlemmar tillika fiskerättsägare som bedriver verksamhet i vattenområdet i och kring Storsjön.

Bakgrund

De huvudsakliga miljöeffekterna från en fiskodling är bland annat utsläpp av närsalter och eutrofieringsproblem, rymning av fisk som kan konkurrera med vild fisk samt spridning av sjukdomar likt BKD (bakteriell njursjukdom) från odlad till vild fisk. *BKD upptäcktes så sent som i somras på en odling i Ströms Vattudal i Strömsunds kommun där 700 ton regnbågslax fick slaktas för att förhindra spridning av sjukdomen. Och enligt länsfiskekonsulent Joakim Svensson vid länsstyrelsen i Jämtland var det sjätte gången som man har ett utbrott i Ströms Vattudal och att det riskerar att sprida sig till vild fisk.*

Att riskera det vilda fiskbestånd som finns i sjön och till sjösystemets tillhörande vattendrag uppvägs inte av de få eventuella positiva effekter som en odling som denna skulle kunna tillföra. Rymningar från odlingen skulle kunna få ödesdigra konsekvenser för de naturliga fiskbestånden i Storsjön samt i de vattendrag som rinner in eller ut från sjön. Rymningarna kommer att konkurrera med det vilda fiskbeståndet om födan, konkurrera om lekplatser, konkurrera om ståndplatser i rinnande vatten, mm. Förrymda regnbågar kan även påverka vattensystemets öringsbestånds reproduktionsframgång genom att den vid sina lekförsök kan störa öringens lekogränder innan ynglen hunnit kläcka ut. Rymningar, som inte är helt ovanliga i samband med fiskodlingar, kan ske genom sabotage mot anläggningen, tekniska problem, mänskliga misstag, omgivande faktorer, mm.

Förbundet ser hellre en ekologisk hållbar odling med cirkulära system på land. Med en odling på land (RAS, *Recirculating Aquaculture System*) kan rening av det utgående vattnet ske vilket ger en mycket mindre miljöpåverkan. Det partikulära materialet (foderrester och fekalier, mm) kan då omhändertas innan vattnet återförs till recipienten och således minskas den utsläppta mängden näringsämnen. Problematiken med rymningar i en landbaserad odling är också i stort sett obefintlig vilket också minimerar risken för störning och smittspridning av till exempel BKD till vilda bestånd.

En nyfiken frågeställning som förbundet har, är vad det tänkte fodret är producerat utav? Är de 15–20% fiskmjöl som fodret innehåller gjord av vår hotade sill/strömming och med bifångsten av vild lax och torsk, uppfiskade av det storskaliga och kortsiktiga trålfisket i Östersjön? Då kanske odlingen inte kommer att bidra till biodiversitet och välmående i alla ekosystem!

Avslutningsvis så kan vi inte se någonstans att det förts dialog med berörda enskilda fiskerättsägare och fiskevårdsområdesföreningar i vattenområdet som kan komma att beröras genom problematik med rymningar och sjukdomar. I vattenområdet där brygga mm planeras att anläggas finns till exempel Storsjöns-Krokoms Fvof.

Kort om den enskilda fiskerätten och fiskeförvaltning

Fiskerätten på enskilt vatten är en del av äganderätten och ingår som produktionsmedel i fastigheten på samma sätt som skogen och odlingsmarken. Fiskerätten är fram för allt knuten till jord- och skogsbruksfastigheter. Delad eller skiftad fiskerätt innebär att en fastighet äger fisket inom ett definierat vattenområde. Samfällad fiskerätt innebär att flera fastigheter gemensamt äger fisket inom ett och samma vattenområde.

Att äga ett vattenområde (inneha vattenrätt) eller att ha mark som går ner till stranden är inte samma sak som att äga fiskerätt. Vattenområdet och sjöbotten är i de flesta fall en förlängning av ägogränserna på land. Fiskerätten, däremot, är reglerad i skiftesreformer och lantmäteriförrättningar. En fastighets fiskevatten behöver inte ligga i anslutning till fastighetens markinnehav. En fastighet som ligger långt från vattnet kan äga fiskerätt medan en strandfastighet kan sakna fiskerätt.

Med vänlig hälsning

SVERIGES FISKEVATTENÄGAREFÖRBUND

Tony Forsberg

Förbundsdirektör
Energivägen 7, 387 31 Borgholm
Tel. 0722-14 08 69 Epost. tony.forsberg@vattenagarna.se
Webb. www.vattenagarna.se